

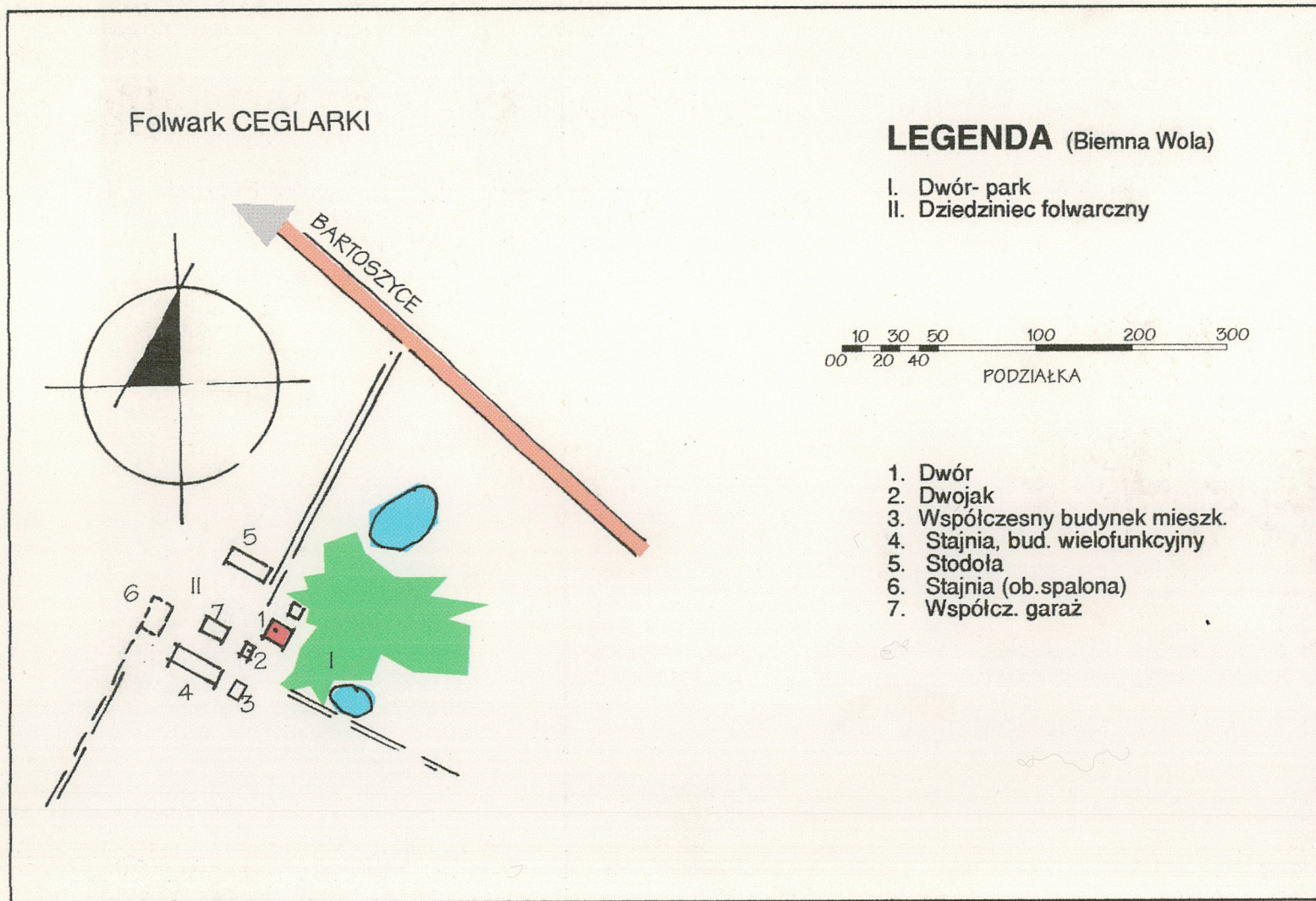
1. Obiekt
ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY

59

2. Czas powstania
POCZ. XXw.

3. Miejscowość
CEGLARKI

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres 11- 200 Bartoszyce

nr hipoteczny .....

lub. ewid. gruntów .....

5. Przynależność administracyjna

województwo Warmińsko-Mazurskie

gmina / pow. Bartoszyce

6. Poprzednie nazwy miejscowości

6. Ernsthof, Ceglarek.

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo Olsztyńskie

powiat Bartoszyce

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

10. Rejestr zabytków

Nr ..... data .....

12. Ceglarki.

Dzieje dóbr szlacheckich Ernsthof, bo tak brzmiała niemiecka, obowiązująca do 1945 r. nazwa Ceglarek, sięgają prawdopodobnie XIV-XV w. Historia majątku, ze względu na znikomą ilość informacji jest niezwykle trudna do odtworzenia i dotyczy jedynie późniejszego okresu istnienia majątku. W wieku XIX gospodarstwo Ernsthof stanowiło folwark majątku ziemskiego Hermenhagen (Osieka). W roku 1889 majątek ten należał do rodziny Henke, liczył 742 ha powierzchni, z czego 693 ha należały do gospodarstwa Ernsthof, w skład którego wchodziły dodatkowo dwa mniejsze folwarczki: Romlau i Gräbensbruch. Z tych 693 ha, 521 ha właścicielka - Marie Henke z domu Rosenow przeznaczyła pod czynną uprawę, na 50 ha istniały łąki, a na 95 ha - lasy, z których pozyskiwano drewno. W roku 1905 obszar majątku Ernsthof, już tylko z folwarczkiem Romlaum liczył 610 ha powierzchni. 433 ha stanowiły grunty orne, 52 ha łąki, 75 ha pastwiska, a 50 ha nie użytkowano. Księga adresowa, z której pochodzą powyższe dane nie wspomina o lasach. Marie Henke przy pomocy zarządcy hodowała 52 konie, 172 sztuki bydła, w tym 90 krów mlecznych, 108 świń i 56 owiec.

Sytuacja: Ceglarki usytuowane są w odległości ok. 200 m na pd. od szosy z Bartoszyca do Kętrzyna za granicą miasta ok. 100 m. Folwark usytuowany jest na zakończeniu drogi bocznej, biegnącej od na pd od szosy. Obiekty położone są na terenie o ukształtowaniu płaskim. W otoczeniu założenia po stronie pd. i zach. rozciągają się pastwiska i pola uprawne, na pn. sąsiaduje z zabudową przedmieścia.

Kompozycja: zespół składa się z: - I dworu, -II części gospodarczej.

Dwór otoczony od wsch. niewielką kępą drzew z przewagą liściastych, obejmuje obszar wsch. założenia. Otoczony po stronie pn. zach i pd. zespołem obiektów gospodarczych.

Dwór - 1, położony jest na zach. skraju niewielkiej kępy zieleni, oddzielony od zabudowy gospodarczej niewielkim podjazdem i pierwotnie ogrodzeniem z którego pozostały dwa murowane słupki bramy. Dwór murowany z cegły ceramicznej na tynkowanym cokole. Bryła parterowa, z mieszkalnym poddaszem, podpiwniczona. Plan zbliżony do kwadratu, nakryty dachem dwuspadowym-naczółkowym. Po stronie pn. frontowej dwukondygnacyjny ryzalit w którym w przyziemiu wejście poprzedzone brzydką, obcą stylistycznie współczesną przybudówką. Od strony dziedzińca folwarcznego w elewacji zach. na osi drzwi prowadzące do dawnej kuchni i klatki schodowej do użytkowego poddasza. Nad wejściem dwu- spadowy daszek. Po stronie wsch. od strony dawnego parku murowana, przeszklona weranda. (opis dworu patrz wkładka).

Część gospodarcza- obejmuje obszar pd., pd. i zach. założenia. Ze wszystkich stron otoczona polami i łąkami. W części środkowej założenia znajduje się prostokątny dziedziniec folwarczy. Współczesna zabudowa to dwa budynki wzniesione bez zachowania dawnej kompozycji i nie związane z dawną zabudową: Jest to obecny garaż - 7, wzniesiony na terenie dziedzińca folwarcznego i budynek mieszkalny w stanie surowym - 3, wzniesiony w pd-wsch. narożniku dziedzińca. W miejscu dawnej stajni- 6 współczesny kurnik konstrukcji drewnianej zajmuje fragment pierzei zach. dziedzińca. Zabudowa współczesna różni się wielkością i stylistyką od zachowanej zabudowy historycznej. Zachowane obiekty dawne to: stajnia- obora- spichlerz obecnie budynek wielofunkcyjny - 4, stodoła - 5, dwojak - 2, obecnie remontowany budynek mieszkalny.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa folwark c/a 0,5ha park c/a 0,4ha	16. Przeznaczenie pierwotne majątek ziemski hodowla bydła	17. Użytkowanie obecne gospodarstwo rolne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) 1950- lata rozebrana stajnia - 6. Na przestrzeni lat w budynkach prowadzone były bieżące prace remontowe. W latach 1990- tych wybudowano na terenie dziedzińca garaż. Do ściany szczytowej spichlerza dostawiono parterowa przybudówkę. W narożniku pd- wsch. folwarku wybudowano wsp. budynek mieszkalny. W 1999 r. rozpoczęto remont dwojaka - 2.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Zespół zachował dawny układ kompozycyjny. Budynek dworu w dobrym stanie technicznym, zachowany licznie ozdobny detal w wyposażeniu wnętrza. Dwojak: ubytki w pokryciu dachu, widoczna wilgoć i wykwity grzyba na elewacjach zewnętrznych. Czytelny jest kształt podwórza folwarcznego. Zachowały się dwa budynki folwarczne przy podwórzu: budynek spichlerza- stajni- obory- 4 posiada w dobrym stanie konstrukcje nośne, więźbę i pokrycie dachu. Stodoła - 5 ślady drewnojadów w konstrukcjach nośnych. W blaszanym pokryciu dachu liczne ślady kul stacjonujących w stodole żołnierzy radzieckich. Obsadzenia parku zachowane szczątkowo.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Należy uporządkować zabudowę tak aby kształt podwórza nie został zmieniony przez przypadkowa zabudowę. Dwór wymaga bieżących prac remontowo- pielęgnacyjnych, należy zachować max. substancji zabytkowej. Budynki folwarczne wymagają bieżących prac remontowych.			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

mgr D. Chodkowski, listopad 1999r
tekst .....
imię, nazwisko, data, podpis

mgr D. Chodkowski, listopad 1999r
plany, rysunki .....
imię, nazwisko, data, podpis

mgr D. Chodkowski, listopad 1999r
zdjęcia fotogr. ....
imię, nazwisko, data, podpis

MNR I PRS W Szreniawie

miejsce przechowywania negatywów .....

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

22. Bartoszyce. Z dziejów miasta i okolic., Olsztyn 1987, s.278

Jackiewicz-Garniec M., Garniec M.. Pałace i dwory dawnych Prus Wschodnich, Olsztyn 1999, s.154

Kühne E., Handbuch des Grundbesitzers der Provinz Ostpreussen, Königsberg 1889, s.16

Leyding-Mielecki G., Słownik nazw miejscowości okręgu mazurskiego, Olsztyn 1947, s.7

Niekammer P., Landwirtschaftliches Güter. Adressbuch für die Provinz Ostpreussen, Leipzig 1922, s.202

Niekammer P., Ostpreussisches Güter. Adressbuch, Stettin 1905, s.32

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

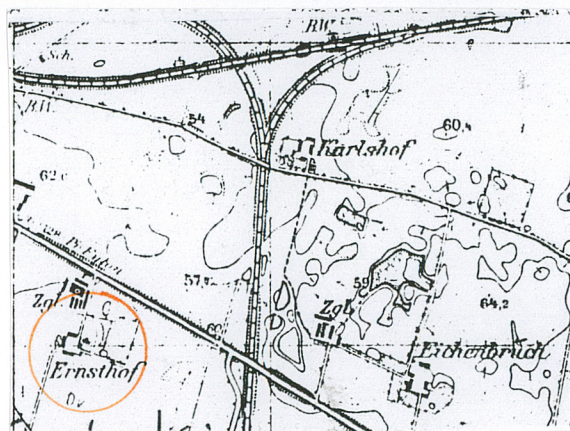
Wkładki:

1. Miejscowość.....	CEGLARKI	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina.....	Bartoszyce	Zespół parkowo- folwarczny	C.d. pkt. 12, Historia obiektu
3. Województwo.....	Warmińsko- Mazurskie		

dok:

Kiedy po I wojnie światowej, na skutek panującego kryzysu, a także w związku ze skłonnością właściciela do hazardu, majątek Hermenhagen mocno podupadł, w efekcie czego został rozparcelowany, folwark Ernsthof pozostał w rękach obszarniczych. Według danych z roku 1922 jego właścicielem był niejaki Arthur Stenzel. Powierzchnia jego włości liczyła 580 ha. 438 ha stanowiły grunty orne, na 75 ha istniały pastwiska, 52 ha zajmowały łąki, a 15 ha nie użytkowano. W skład dość licznej inwentarza żywego należącego do gospodarstwa wchodziły 64 konie, 222 sztuki bydła, w tym 90 krów mlecznych, 200 owiec i 108 świń. Arthur Stenzel prawdopodobnie pozostawał właścicielem majątku do roku 1945. Na przełomie zimy i wiosny tegoż roku na teren gospodarstwa wkroczyły wojska radzieckie. Kilkanaście tygodni później przybyli tu pierwsi polscy osadnicy zakładając indywidualne gospodarstwa rolne. W roku 1978 Ceglarki składały się z trzech prywatnych gospodarstw chłopskich, zajmujących łącznie 43 ha powierzchni. Pochodzące z końca XIX w. murowane budynki folwarczne, wzniesione przez Marię Henke stanowią dziś współwłasność prywatną.

Wkładkę założył: mgr D. Chodkowski, listopad 1999r
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: MNR i PRS w Szreniawie

1

2

3

4

1. Miejscowość.....	CEGLARKI	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Bartoszyce	Zespół parkowo- folwarczny	C.d. pkt. 13, Opis obiektu
3. Województwo	Warmińsko- Mazurskie		

dok:

Czytelna jest dawna kompozycja założenia. Dwór usytuowany jest w części wschodniej założenia, nieco odsunięty od pierzei zabudowy w stronę parku. Na wsch. od założenia znajdowały się dwa niewielkie oczka wodne- obecnie czytelne po większych opadach. Dwór od wsch. otaczał park, obecnie zachowany szczątkowo i do którego przylega od zach. podwórze folwarczne zabudowane z trzech stron. Od strony wsch. podwórze folwarczne od dworu oddziela teren porośnięty pojedynczymi drzewami, wskazujący na podjazd przed dworem. Z dawnego ogrodzenia dworu pozostały dwa murowane z cegły słupki. Z powodu nie zachowanej zabudowy pierzei zach. podwórza gosp.- dawna stajnia -6, obecnie powstało szerokie otwarcie przestrzeni w stronę pól otaczających założenie. Jedynie zachowane pojedyncze obsadzenia graniczne wyznaczają granice dawnego założenia. Do dziedzica prowadzi od pn.-. główna droga dojazdowa utwardzona i obsadzona lipami, w narożniku pd- wsch. skręca pod kątem prostym w kierunku pd. i biegnie do folwarku Sędławki.. Teren podwórza ma ukształtowanie płaskie o nieznacznym spadku w kierunku pn obecnie porośnięty samosiejkami.

Zabudowania: sądząc po mapach historycznych i skali zachowanej zabudowy, dziedziniec folwarczny otaczały budynki które wzniesione były na planie wydłużonego prostokąta. Przykładem takiej zabudowy jest budynek dawnej stajni- obory- spichlerza 4, obecnie zaadaptowany przez kilku właścicieli do własnych potrzeb. Jest to budynek wzniesiony z cegły ceramicznej. Półtorakondygnacyjny, kryty dwuspadowym dachem, pokrytym dachówką ceramiczną holenderką. W przeszłości po stronie wsch. najbliższej dworu, znajdowała się stajnia w przyziemiu i dwukondygnacyjny spichlerz utworzony w części poddasza. W dalszej części budynku znajdowała się obora z magazynowym poddaszem. Strop drewniany nagi oparty na dwu rzędach drewnianych słupów. Więźba dachowa drewniana płasko- kleszczowa, oparta na ścianie kolankowej z dwiema ścianami stolcowymi i przylegającymi do nich zastrzałami. Otwory okienne zamknięte prostokrotnie z murowanymi z cegły parapetami. Okna w ramach metalowych, wielopodziałowe, w części spichlerza deskowe okiennice. Wrota deskowe, dwuskrzydłowe na zawiasach pasowych, umieszczone w otworach zamkniętych odcinkowo. Obecnie część otworów przekształcona. Elewacje zdobia: kordonowy fryz z cegły ułożonej płasko.. W ścianach szczytowych pozioma belka łącząca połacie dachu oparta na ozdobnie podciętych belkach. Połacie dachu wysunięte przed lico elewacji oparte na opracowanych ozdobnie końcówkach krokwi. Do ściany szczytowej wsch. na wysokości przyziemia dostawiona współczesna przybudówka z bloczków silikatowych.

verte

mgr D. Chodkowski, listopad 1999r

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

MNR i PRS w Szreniawie

Miejsce przechowywania negatywów: .....

dok:

Pierzeję pn. dziedzińca folwarcznego zamyka okazałych rozmiarów stodoła- 5, konstrukcji drewnianej, oszalowana na zewnątrz deskami o układzie pionowym i poziomym, kryta dachem dwuspadowym pokrytym blachą. Wewnątrz trzy klepiska przejazdowe o układzie poprzecznym, do których prowadzą trzy bramy centralne i dwie umieszczone po bokach przy ścianach szczytowych. Siasieki oddzielone konstrukcją drewnianą. Wieża dachowa płatwiowo- kleszczowa na dwu ścianach stolcowych połączonych dodatkowo kleszczami i zastrzałami z konstrukcją podłużną stodoły.

W części wsch. założenia, wysunięty przed budynek dworu w stronę folwarku, usytuowany jest dawny dwojak - 2, bryła parterowa z mieszkalnym poddaszem i z wysokim dachem krytym dachówką ceramiczną karpiówką. elewacje z cegły ceramicznej na glinianej zaprawie, tynkowane. Elewacje obwiedzione płaskim pasmem gzymsu kordonowego. Wokół okien płaskie opaski. Wnętrze budynku podobnie jak elewacje w trakcie kapitalnego remontu. Od frontu dostawiona przybudówka, wiatrołap z bloczków silikatowych.

5.

verte

Wkładkę założył: mgr D. Chodkowski, listopad 1999r

Miejsce przechowywania negatywów: MNR i PRS w Szreniawie

6.

Wzór ODZ 1995 r.

1. Miejscowość. CEGLARKI	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina ..... Bartoszyce	Zespół parkowo- folwarczny	Spis fotografii
3. Województwo ..... Warmińsko- Mazurskie		

Spis fotografii:

1. Główna droga wjazdowa na dziedziniec folwarczny.
2. Widok na dziedziniec folwarczny, pierzeja zach. obecnie nie zabudowana.
3. Dziedziniec folwarczny obecnie zabudowany garażem i porośnięty samosiejkami.
4. Budynek - 4 dawny spichlerz- stajnia - obora obecnie wielofunkcyjny, dostawiona do ściany wsch. współczesna przybudówka.
5. Budynek - 4 dawny spichlerz- stajnia - obora obecnie wielofunkcyjny, widok od strony dziedzińca.
6. Budynek - 4 dawny spichlerz- stajnia - obora obecnie wielofunkcyjny, wewnątrz budynku.
7. Stodoła- 5, widok od strony dziedzińca.
8. Stodoła- 5, wewnątrz.
9. Dwojak- 2, widok od strony dziedzińca.
10. Dwór- 1, widok od strony dziedzińca, na pierwszym planie dwa słupki z dawnego ogrodzenia.
11. Dwór- 1, elewacja pn. frontowa.
12. Dwór- 1, elewacja wsch. ogrodowa.
13. Dwór- 1, elewacja pd. boczna.
14. Elewacja zach. widok od strony dziedzińca folwarcznego.
15. Elewacja zach. daszek nad drzwiami wejściowymi.
16. Dwór- 1, drzwi wewnętrzne.
17. Dwór- 1, drzwi wewnętrzne- klamka.
- 18.-19 Dwór- 1, ozdobne korony pieców kaflowych.
20. Dwór- 1, ozdobna krata pieca w sieni.
21. Dwór- 1, schody na użytkowe poddasze.
22. Dwór- 1, piwnice.

Wkładkę założył: ..... mgr D. Chodkowski, listopad 1999r .....
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... MNR i PRS w Szreniawie .....

8

9

10

11

1. Miejscowość.....CEGLARKI
 2. Gmina.....Bartoszyce
 3. Województwo.....Warmińsko-Mazurskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)
 Zespół parkowo-folwarczny

12

13

19

Wkładkę założył:.....mgr D. Chodkowski, listopad 1999r
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:.....MNR i PRS w Szreniawie

15

16

17

1. Miejscowość.....	CEGLARKI	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	Bartoszyce		
3. Województwo	Warmińsko-Mazurskie	Zespół parkowo- folwarczny	Serwis fotograficzny

18

19.

Wkładkę założył: ..... mgr D. Chodkowski, listopad 1999r .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ..... MNR i PRS w Szreniawie .....

20

21

22

